

1		8
	5	
4		3

VŠĮ „SUDOKU“

PATALPŲ VĒDINIMO REKOMENDACIJOS

ĮVADAS

Įvairios kvėpavimo takų infekcijos, yra perduodamos per artimą kontaktą tarp žmonių artimoje aplinkoje (pvz. uždaroje patalpose), kai paskleistas su kosėjančio ar čiaudinėčio užkrečiamo žmogaus kvėpavimo takų sekreto lašeliais virusas paveikia imlaus asmens burnos ar nosies gleivinės membraną ar junginę. Dėl šios priežasties patalpų vėdinimas svarbi priemonė, kurios taisyklingas atlikimas gali padėti sumažinti riziką užsikrėsti kvėpavimo takų infekcijos ligomis.

PROCEDŪRA SKIRTA

Ši procedūra privaloma taikyti visiems visiems VšĮ Sudoku (toliau Įstaiga) darbuotojams. Procedūra skirta užtikrinti tinkamą užkrečiamųjų infekcinių ligų profilaktiką Įstaigos ir jos paslaugų gavėjų namuose. Dirbant paslaugų gavėjų namuose vėdinimo procedūra turi būti suderinta su paslaugų gavėju ar jį atstovaujančiais asmenimis.

ATSAKOMYBĖ

Už tinkamą ir kokybišką patalpų vėdinimą atsako tose patalpose dirbantys darbuotojai. Už bendrą patalpų vėdinimą atsako darbuotojai, atliekantys valymo darbus. Už aprūpinimą priemonėmis, reikalingomis tinkamai atlikti patalpų vėdinimą atsako socialinis darbuotojas.

NUORODOS

Gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų mikroklimato parametrus reglamentuoja Lietuvos higienos norma HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“. Oro temperatūra šaltuoju metų laikotarpiu gyvenamosiose patalpose ir visuomeninės paskirties patalpose turi būti 18-22 oC, santykinė oro drėgmė - 35-60 %, oro judėjimo greitis - 0,05- 0,15. Šiltuoju sezonu: 18–28 oC, santykinė oro drėgmė - 35–65%, oro judėjimo greitis - 0,15–0,25. Eil. Nr. Mikroklimato parametrai Ribinės vertės Šaltuoju metų laikotarpiu Šiltuoju metų laikotarpiu 1. Oro temperatūra, °C 18–22 18–28 2. Temperatūrų skirtumas 0,1 m ir 1,1 m aukštyje nuo grindų, ne daugiau kaip °C 3 3 3. Santykinė oro drėgmė, % 35–60 35–65 4. Oro judėjimo greitis, m/s 0,05–0,15 0,15–0,25

METODIKA

Patalpų vėdinimas atliekamas atsižvelgiant į patalpose įrengtą vėdinimo sistemą. Jis skirstomas į natūralų ir mechaninį patalpų vėdinimą:

1. Natūralus vėdinimas – tai patalpų vėdinimo būdas, kai oras į patalpas patenka pro pastate esančius tarpus, langus, orlaides, mikroventiliacijos ertmes bei varstomas lauko duris. Oras šalinamas vertikaliais traukos kanalais natūralios traukos principu, kai patalpose sušilęs oras kyla į viršų. Natūralus vėdinimas atliekamas:

1.1. Patalpų vėdinimas atliekamas nuo 2 iki 5 kartų, atsižvelgiant į lauko temperatūrą. Kai lauko temperatūra mažesnė nei 10 laipsnių šalčio, langai atveriami 2 kartus: atėjus į darbą ir per pietų pertrauką. Esant aukštesnei temperatūrai vėdinimas atliekamas 5 kartus išlaikant optimalią patalpų temperatūrą 18 – 22 laipsnių šilumą;

1.2. Patalpos vėdinamos trumpai, bet intensyviai. Įrodyta, jog efektyviau yra plačiai atverti visus langus 10-15 minučių. Žiemą patariama patalpas vėdinti sudarant skersvėjį, nes tokiu būdu oras pasikeičia labai greitai, o medžiagų paviršiai nespėja atvėsti.

1.3. Papildomai natūralus vėdinimas atliekamas, jei įeinama į patalpą, kur prieš tai buvo žmogus ar žmonių grupė;

1.4. Natūralus vėdinimas atliekamas net ir tose patalpose, kuriose yra mechaninio vėdinimo sistemos;

1.5. Atliekant vėdinimą darbuotojai turi išeiti iš patalpos.

2. Mechaninis vėdinimas – tai vėdinimo būdas, kai oras tiekiamas ir šalinamas iš patalpų priverstinai, ventiliatorių pagalba. Pagal paskirtį mechaninės vėdinimo sistemos skirstomos į oro ištraukimo sistemą (kuri šalina iš patalpos panaudotą orą į lauką) ir oro tiekimo sistemą (kuri tiekia į patalpą iš lauko šviežią orą, jį filtruoja, pašildo arba atšaldo pagal poreikį iki reikiamos patalpos temperatūros). Mechaninis patalpų vėdinimas atliekamas:

2.1. Esant pavojui užsikrėsti kvėpavimo takų infekcija padidinama oro apykaita patalpose, kuriose yra mechaninio vėdinimo sistemos;

2.2. Kai vėdinimo sistemų veikimas yra valdomas pagal pastatų darbo laiką, sistemas įjungiamos dvi valandas prieš prasidedant veiklai, o esant galimybei nestabdomos, užtikrinant jų nuolatinį veikimą visą parą;

2.3. Patalpose, kuriose naudojami rotaciniai šilumos regeneratoriai, esant karantino sąlygoms dėl tikimybės, kad dalis šalinamo oro pateks į tiekiamo oro srautą, įrenginiai sustabdomi;

2.4. Patalpose, kuriose įrengta oro sistema su oro recirkuliacija, esant karantino sąlygoms dėl pandemijos, mechaninis vėdinimas turi būti stabdomas;

2.5. Papildomas vėdinimo sistemų ortakių valymas ar filtrų keitimas mechaninio vėdinimo atveju atliekamas vadovaujantis higienos instituto teikiamomis rekomendacijomis, konkrečios pandemijos metu.

3. Dušo ir tualetų patalpų vėdinimas atliekamas:

3.1. Pasinaudojus vonia ar dušu, atveriamas langas (jei patalpoje toks yra) arba įjungiamas ventiliatorius. Patalpų valymas atliekamas vadovaujantis valymo ir dezinfekcijos planu.

3.2. Natūralus arba mechaninis tualetų vėdinimas turi veikti nesustabdomai;

3.3. Vėdinimas atliekamas nuleidus tualetų dangtį;

3.4. Turi būti užtikrintas mažesnis oro slėgis tualetų patalpose, kad prasidarius durims viruso dalelės nepatektų į gretimą patalpą;

3.5. Draudžiama bendro naudojimo patalpas vėdinti per tualetų – prausyklos patalpas.

4. Vėdinimas nustatytas, kad įtariamasis ar patvirtintas COVID-19 atvejis buvo tam tikroje patalpoje:

4.1. Patalpa pirmiausia turi būti vėdinama mažiausiai 1 valandą, po to kruopščiai valoma neutraliu valikliu. Po valymo neutraliu plovikliu paviršiai nukenksminami dezinfektantu, veikiančiu virusus.

4.2. Prieš pradėdant naudoti patalpą, ji turi būti papildomai išvėdinta ne trumpiau kaip 1 valandą.

5. Vėdinimas paslaugų gavėjo namuose atliekamas:

5.1. Visi darbuotojai turi vėdinti patalpas, kuriose dirba;

5.2. Vėdinimas atliekamas atsižvelgiant į patalpose įrengtą vėdinimo sistemą, aptarus ir suderinus veiksmus su paslaugų gavėju ar jį atstovaujančiu asmeniu;

5.3. Patalpos vėdinamos ne mažiau kaip 2 kartus:

5.3.1. ryte atlikus asmens higienos procedūras (pakeitus sauskelnes, nuprausus ir jei reikia pakeitus patalynę) ir drėgnu būdu išvalius patalpą, kurioje būna paslaugos gavėjas;

5.3.2. vakare prieš miegą;

5.3.3. atsiradus papildomai būtinybei.

5.4. Jei paslaugų gavėjas gali vaikščioti ar sėdėti – jis turi būti išvestas į kitą kambarį ir su darbuotoju ar namuose esančiais asmenimis pabūti kitoje patalpoje 10 minučių. Patalpos, kuriose ligonis prižiūrimas vėdinamos sudarant skersvėjų;

5.5. Jei paslaugos gavėjas yra gulintis jis privalo būti užklotas uždengiant galvą, paliekant atvirą veidą. Tuomet plačiai keletui minučių atveriamas langas. Būtina vengti skersvėjų.